

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0907
(212) 227-4125
УНКОС: (201) 451-2200
Нью Йорк: (212) 227-5250

PIK LXXXIX. Ч. 237. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 15-ГО ГРУДНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 15, 1982 No. 237. VOL. LXXXIX.

ДРУЖИНА СОЛЖЕНИЦІНА ВИСТУПИЛА В ОБОРОНІ В. ПОЛОВЧАКА

Чикаго, Іл. — Дружина російського письменника Александра Солженіцина, Наталія, написала листа, в якому сказала, що 15-літній український хлопець, Володимир Половчак буде підданий тортурам, якщо його силою повернуть до Советського Союзу.

Наталія Солженіцина написала цього листа до одного з адвокатів Володимира Половчака, Генрі Марка Голцера, який передав його коломністові газети "Чикаго Сан-Таймс" Роджеру Саймонові, який і видрукував його у своїй колонії.

"Я можу собі уявити, що перекодить в душі юнака, який знає, що його чекає по тамтешню боці і який не має сили, щоб запобігти цьому злочину", — писала Н. Солженіцина.

"Він матиме до вибору: йти за грати або публічно, покаявшись і тим понизити себе, що є рівнозначне з духовним самотством", — продовжувала Н. Солженіцина.

Як відомо, Володимир прибув до Америки зі своїми родичами в 1980 році але відмовився повернутися в Україну з його батьками, і тепер він має дозвіл на постійне перебування в Америці. Але Американська юніа горожанських свобод процесується тепер, щоб відсладити.

Влаштовують „Вечір української історії“

Нью Йорк, Н.Й. — Українське Історичне Товариство, Український Науковий Інститут Гарвардського Університету, Комітет „Спадщина“ і Літературно-Мистецький клуб в Нью Йорку влаштовують у п'ятницю, 17-го грудня о.р., о 7-й годі вечора в Домі Українського Визвольного Фронт, 136 Друга авеню, „Вечір української історії“.

Доповідь „За правильну інтерпретацію ранньо-історичного процесу Східної Європи“ прочитає д-р Олександр Домбровський; д-р Франко Синиш виступить з доповіддю „Сучасний стан української історичної науки на Заході“. Пояснення про завдання Комітету „Спадщина“ дасть д-р Софія Рабій-Карпінська.

В. Дудич кандидатує до Міської ради Чикаго

Чикаго, Іл. — Володимир Дудич, мешканець північнозахідної частини міста Чикаго та поліцейсько-детектив цього міста, проголосив свою кандидатуру на алдермена, представника 38-го району міста Чикаго.

Теперішній алдермен цього району, Тома Каллертон був призначений на цю посаду у 1973 році і ще ні разу не мав противника у виборах. В. Дудич стверджує, що вже пора дати людям можливість вирішити чи вони задоволені працею свого представника до Міської ради, чи готові на зміну.

32-літній Володимир Дудич є одруженим і батьком двох дітей. Він вже 11 років працює як поліцейський та бере активну участь у громадському житті.

„Люди даного району повинні мати нагоду вибрати діяльного політичного представника і відкинути такого, що не виконує бажання мешканців свого району“, — сказав В. Дудич.

„Моя кандидатура дає цю можливість громадянам 38-го району“.

Володимир Дудич

Передаватимуть українські різдвяні Богослуження в телевізії і радіо

МекАду, Па. — З місцевої української католицької церкви Покрови Пречистої Діви Марії повідомляють, що для українських хворих і старших віком будуть передані на телевізійній станції з Вілкс-Беррі і радіостанції в Гейлтоні спеціальні різдвяні відправи в часі святкування Різдва за новим календарем.

В день Різдва, 25-го грудня о.р., буде передана на телевізійній станції ч. 28 співана Служба Божя в часі від 11-12 полудня з церкви Покрови Пречистої Діви Марії. Службу Божу буде правити парох о. Богдан Левинський; співатиме мішаний та юнацький хор під батутуоу Джін Енн Маджетської та Джулі Меренди.

В цей самий день, 25-го грудня о.р., в часі від 5-6 вечора радіостанція 1490 ФМ в Гейлтоні буде передавати концерт українських колядок у виконанні двох з Марійської Дружини в МекАду під орудою Джулі Меренди.

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРАТОР ВІЛЛІАМ Френч Сміт закликає сенатську Комісію способів і засобів додати до бюджету Департаменту справедливості 130 мільйонів доларів у наступному році для поборювання торгівлі наркотиками.

НА ГЕЛЬСІНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ В МАДРИДІ ВІДЗНАЧИЛИ РОКОВИНИ УГГ

Мадрид, Еспанія (УІС „Смолоскип“). — На Мадридській конференції у вівторок, 23-го і в середу, 24-го листопада, представники делегації ЗСА на цю Конференцію сенатор Роберт Дол і голова американської делегації Макс Кемпелмен відзначили 6-річчя створення Української Гельсінської Групи.

Повертаючись з Москви, у Мадриді зупинилися на кілька днів два американські сенатори, Р. Дол і О. Геч, члени Гельсінської комісії Конгресу ЗСА.

У вівторок, 23-го листопада, на пленарній сесії виступив сен. Р.Дол. Це був одиницький виступ на пленарній сесії того дня.

Сен. Р.Дол у відносно довгій промові назвав Америку „нацією націй“, він говорив про надії багатьох людей, які покладали великі сподівання на Гельсінські угоди, про можливість співпраці між Сходом і Заходом, про події в Польщі, заглушення західних радіопересилань, про розділення родин. Відповідну увагу він присвятив Українській і іншим Гельсінським Групам в ССРР. На в'язуючи до звільнення Л. Валенсі в Польщі, він сказав:

„Прикро, що не всі політичні в'язні звільнені. У Советському Союзі члени Гельсінських Груп, які серйозно сприйняли Гельсінські зобов'язання своїми власними країнами і визнання ними у Заключеному акті, що „інституції, організації і окремі особи мають відігравати доречну і позитивну роль“ у скріпленні угод, і окремі особи мають відігравати доречну і позитивну роль“ у скріпленні угод, зазнали жорстоких репресій. Тридцять вісім членів української групи, члени Московської, Української, Литовської, Грузинської і Вірменської груп відбувають разом майже 400 років тюрми, таборів примусової праці, спеціальних психіатричних лікарень і заслання. Але все ж цього місяця американці відзначають шосту річницю створення Української і Литовської Гельсінських груп, які зазнали спеціально сильного удару“.

Закінчуючи свою промову сен. Дол запропонував сім точок, виконання яких Советським Союзом сприяло б покращанню відносин між Заходом і Сходом. Пропозиції сен. Дола відносяться до таких сфер:

Політичні в'язні, поєднання родин, звільнення всіх членів Гельсінських груп та припинення переслідування їх і їхніх родин, відновлення прямих телефонічних зв'язків, доступ до інформації про економічні і торговельні справи, покращання праці журналістів, припинення заглушення західних радіопересилань.

Представники „Смолоскипа“, який далі перебуває тут, стало відомо, що сенатори Р.Дол і О. Геч, в асисті членів американської делегації, мали неофіційну зустріч з головою делегації ССРР, заступником міністра закордонних справ Анастолієм Г. Ковальовим, та кількома членами советської делегації. Зустріч ця мала приватний і незобов'язуючий характер.

У середу, 24-го листопада, тут відбулася закрита сесія голів делегацій країн учасниць Мадридської конференції. На цій сесії виступила голова американської делегації М. Кемпелмен, який говорив:

„Ми розпочали цю нараду 9 листопада. В той самий день багато людей у моїй країні, в багатьох інших країнах світу і багатьох людей в Советському Союзі відзначили шосту річницю створення Української Гельсінської Групи — 9 листопада. 3 тридцять членів цієї Групи, 27 відзначували цю подію за тюремними ґратами. В грудні минулого року була запропонована пропозиція РМ-39. Відтоді тріє з цих 27 членів цієї Гельсінської групи наглядю, Юрій Литвин, Петро і Василь Січки, батько і син, були засуджені на строки таборів і заслання. Така поведінка якраз вказує на потребу здійснення пропозицій, з якими у 2-му параграфі РМ-39“.

(У параграфі 2-му пропозиції РМ-39 говориться про респектування і дотримання всіма учасниками Гельсінських угод.)

„У Заключеному Акті ми домовилися, — продовжував М. Кемпелмен, — мати до діла „в позитивному і гуманітарному дусі“ з проханнями наших громадян поєднуватися або відвідувати своїх рідних в інших країнах. Ми зобов'язалися виявити окремі зусилля по відношенню до старших і хворих осіб. Не зважаючи на те, Францеші Янсон, 74-річний матері американського громадянина, хворий на рака, советські власті дозволяють відвідати її сина“ (Валерія Чаліде, який живе в Нью Йорку).

В часі виступу М. Кемпелмана в залі нарад були присутні, між іншими, голови делегацій країн східно-го блоку.

О. Дейчаківський — член делегації ЗСА

В склад делегації ЗСА на Мадридську конференцію входять крім голови делегації М. Кемпелмана, також амбасадор ЗСА в Еспанії Т.А. Тодман, представник Державного департаменту Е. Кілям, директор Гельсінської комісії Конгресу ЗСА Р. Спенсер Олівер, який

Вогонь в Луїзіані погас

Тафт, Ла. — Фабрика хемічних виробів, де вибухнули дві цистерни, була проголошена знову безпечною зоною в неділю, 12-го грудня, і 17,000 осіб, які залишили район нещастя, повернулися до своїх домів.

Мешканці околиці в діаметрі п'ять миль були евакуйовані в суботу вранці, 11-го грудня, коли цистерна, наповнена акроліном вибухнула і почала горіти на хемічній фабриці карбиду. Продукт виробництва цієї фабрики входить як складова частина для виробництва сльозозоточивого газу і гербіцидів.

Цистерна горіла цілу суботу, викидаючи в повітря 70-футової висоти стовп полум'я. Жадних жертв у людей не було.

В суботу увечері полум'я згасло, але спеціалісти заявили, що розпечена рідина може вибухнути, а тому отруйний газ може розлитися по околиці. Це і було причиною евакуації.

НОВОРІЧНІ ІМПРЕЗИ УІА

Український Інститут Америки проводить спеціальні новорічні імпрези. В п'ятницю, 31-го грудня, від 9-ої год. вечора до 2-ої год. рано відбудеться традиційна зустріч нового року. Гратиме популярна оркестра з Чикаго „Водограй“. В суботу, 1-го січня 1983 року, 8-ма год. вечора — 1-ша год. рано — Новий рік, вечір молодих професіоналів. Тоді також гратиме оркестра „Водограй“.

ВПІЙМАЛИ ЗАПІДОЗРЕНОГО В ОТРУЄННІ ТАЙЛЕНОЛОМ

Нью Йорк, Н.Й. — Наполегливі пошуки за злочинцем чи злочинцями, пов'язаними зі справою отруєння в Чикаго семи осіб, на решті довели до арешту головного запідозреного в цій справі, хоч і ще не оскарженого офіційно в згаданих семи смертях.

Агенти ФБІ тут, у понеділок, 13-го грудня, заарештували Джеймса В. Луїсу у філіялі НьюЙоркської публічної бібліотеки при 40-й вул. і 5-й авеню. Він не був озброєний і не чинив спротиву федеральним агентам; його відразу заарештовано і посаджено за грати. Федеральний суддя Рут Вашингтон постановила за нього хавіцію на 5 мільйонів доларів.

Дж. Луїс і його жінка Ліен відразу після випадків фатального отруєння семи осіб у Чикаго швидко, що був замасковано доданий до капсул ліку Тайленол посиленої дії, написали листа до фірми Джансон і Джансон, головної компанії, під якою працює фірма МекНіл Консумер-продукт, що виробляє цей Тайленол, з вимогою заплатити їм один мільйон, шантажуючи цю фірму „трагічними наслідками“.

Тепер Луїса мають перевезти до Чикаго, де на нього вже чекає головний прокуратор стейту Тайрон Фанер, який проте заявив на пресовій конференції цього ж дня — 13-го грудня, що Луїс не єдиний запідозрений у справі цякалюю в капсулах Тайленолу. Він сказав, що запідозрених осіб є більше, але Луїс і його жінка очолюють листу тих, яких судові власті бажано переслухати. Жінку Луїса також бачили кількартото в околиці Мангеттену, її ще не спіймали.

Речник ФБІ закликав її через різні канали засобів масової інформації підлати до владі добровільно.

В Америці

СЕН. РОБЕРТ ДОЛ З КЕНЗАСУ заявив, що Конгрес продовжуватиме сесію навіть „поза Новий Рік“, щоб ухвалити пропозицію президента Рональда Регена в справі нового податку на газоліну і таким чином здобути нові доходи для федерального уряду. Цей податок у висоті 5 центів від галйону газоліни принесе значний прибуток, з якого Уряд планує оплачувати 320,000 безробітних, які дістануть працю. Як відомо, новий Конгрес має зібратися 3-го січня 1983 року.

НОВОВИБРАНИЙ ГУБЕРНАТОР Алабами Джордж Воллес заповідає „бурхливі і радикальні наслідки і навіть випадки смерті“, якщо безробітні не дістануть допомоги цієї зими. Він сказав, що він особливо зажерений тими безробітними, які ніколи не були перед тим без роботи, тими, які не кваліфіковані для отримання урядової допомоги. Промовляючи до нововибраних провідників, Воллес закликав до негайної ініціативи в знайденні зайнятості для „нових бідних“ і осіб середньої класи, які опинилися без роботи.

КОЛИШНІЙ ЗАСТУПНИК директора Сі-Ай-Ей Боббі Інман, який зрезигнував зі свого становища минулого червня, заявив, що Уряд ЗСА має дуже обмежене знання та інформації про ряд країн Третього світу, де на його думку розгортаються ризикальні бої за сирівці в біжущому десятиріччі. Причиною того браку знання є те, що американська розвідка система зазнала значного зниження в останніх роках з боку доморослих критиків та позбавлення федеральних фондів на розвідні органи. Інман одначе твердив, що американський Уряд має досконалі дані та дуже добрі інформації про терени, де існують конфлікти довгі роки, наприклад, Корея чи Близький Схід, як теж про плановані рухи советських збройних сил поза кордоном ССРР.

ФЕДЕРАЛЬНА КОМІСІЯ для реформи соціального забезпечення чекає на остаточне рішення президента Рональда Регена. Спеціальний панель, що складається з членів Конгресу з обох партій, виніс певні рішення і пропозиції, які повинні бути схвалені Президентом. Голова Комісії Алан Грінспен старастся довести до узгодження в цій справі між Адміністрацією і законодавчими-демократами з Конгресу. Найважливіша проблема Комісії — це прийдальна 150 до 200 бильйонів доларів для забезпечення безперервної виплати пенсій Соціального забезпечення до 1990 року.

ВАТИКАН ЗАПЕРЕЧУЄ заяви ньюйоркського сенатора Алфонсо Д'Амато, які він недавно подав в інтерв'ю для італійського тижневика в Римі, де ньюйоркський сенатор сказав, що на щастя, невдалий замах на Папу Івана Павла II в 1981 році був спровокований листом Папи до советських провідників, що він повернується до Польщі і вступить в ряди оборонців Польщі на випадок советської інвазії. Отець Ромео Панчіролі заявив, що „все, що було сказано сенатором Алфонсо Д'Амато, не відповідає правді“. Цей речник Ватикану заперечив, що начебто сенатора прийнято було у Ватикані „в справі консультативної відносини замаху на Святийшого Отця“.

Д-Р БАРНІ КЛАРК, ПАЦІЄНТ зі штучним серцем, розпочав другий тиждень свого поопераційного життя в стані напіввідомості після того, як кілька днів після операції дістав був конвульсії, викликані начебто порушенням балансу хемічних речовин в організмі та надміром медикаментів. Речники медичного центру в університеті Юта більше не є такі оптимістичні щодо його видужання, як вони були відразу після операції. Родина д-ра Кларка перебуває постійно біля його ліжка, і лікарі сподіваються, що така родина терапія вплине позитивно на його психічний стан і збереже його від нервового заломлення. В неділю, 12-го грудня, під вечір він відіслав притомність цілком і мав начебто бажання навіть коротенько дивитися на гру у футбол, але його стан все ще визнаний критичним і прогнози його видужання не зовсім рожеві.

МАГНАТ ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ 47-річний Ірвін Марголліс, фірма якого розтратила 6 мильйонів чужих грошей, дістав засуд на 28 років у в'язниці, у п'ятницю, 11-го грудня в Нью Йорку. Його жінку Маделіні і спільниці в цих ділах засуджено на три роки в в'язниці в понеділок, 13-го грудня. Справа Марголліса на цьому проте не закінчиться, бо їх інтенсивно опитують за вбивство двох правничок діяльностей фірми Кандор, власником якої є Марголліс. У голосному вбавстві цих двох молодих жінок і трьох техніків з телевізійної мережі Сі-Бі-Ес обвинувачено знайомого Марголліса Дональда Неша з Нью Джерзі, що має також кілька інших імен. Суд над Д. Нешом ще відбуватиметься. Подружжя Марголліс переїде вкрадені гроші на їхні таємничі конта в Швейцарії та в Ізраїлі.

НОВІ ПОСТАНОВИ ЗАКРІПЛЮЮТЬ ВЛАДУ В ПОЛЬЩІ

Варшава, Польща. — Польські власті повідомили в понеділок, 13-го грудня, що військовий стан буде „припинений“, але уряд зберігає основні рішення повновласті, а деякі із заряджен військового стану ввійшли у звичайний карний кодекс.

Польський парламент прийняв три постанови щодо обмеження дії військового стану: припинити практику інтернування, знати обмеження на внутрішню комунікацію та передачу управління поштою і телефонічними зв'язками у руки цивільних установ. Деякі з основних положень підкреслюють право уряду „приймати необхідні кроки“ і вводити всякі обмеження військового стану, коли це буде необхідно.

Порівнюючи прийняті рішення з попереднім законодавством, вони роблять враження, що фактично посилюють державну владу, а не послаблюють її.

Закон зберігає цензуру преси, військові суди, ув'язнення за розповсюдження листівок та організацію „громадських безпорядків“, ажикання спеціальної поліції для боротьби з заколотниками та мілітаризацію багатьох фабрик, шахт і транспорту.

Польські офіційні речники вже тижнями пророкували цілковите зняття військового стану в першу річницю його введення, тобто 13-го грудня 1982 року. Як замість того парламент строго притримувався становища, з'ясованого шефом військової хунти ген. Войцеха Ярузельським у його недільній промові, який заявив, що „просто неможливо перескочити в повну нормалізацію“.

Цілковите зняття військового стану займе довгий час, говорять тепер офіційні польські представники.

ЗАКЛИКАЮТЬ САНДІНІСТІВ ДО ЗМІН

Манагуа, Нікарагуа. — Посол Нікарагуа у Вашингтоні закликав до „драматичних змін“ у напрямку дї сандіністського уряду, заявляючи, що це могло б привести до послаблення ізоляції шляхом покращання відносин з сусідніми країнами та поширенням політичної свободи всередині країни.

Посол Франсіско Фіальйос Наварро зробив свої заваги під час інтерв'ю в опозиційній газеті, яке місцеві власті заборонили.

Розповсюдження фотостатичних копій цього інтерв'ю серед офіційних та опозиційних лідерів відразу викликали різні думки щодо рішення посла Фіальйоса залишити свій пост після неповного року перебування на ньому. Але дипломатичні джерела заявили, що, можливо, посол має на увазі конструктивну критику режиму, що могло б бути рівнозначним з резигнацією.

В цьому інтерв'ю, яке цензура не дозволила надрукувати в п'ятницю, 10-го грудня, в найбільш поширеній нікарагуанській газеті „Ля Пренса“, яка колись була провідним голосом протесту проти режиму Сомози, вже від довгого часу є джерелом подрагування сучасного режиму, друкуючи скарги і нарікання промисловців та опозиційних політичних груп. Газета, яка виходить тиражем понад 70,000 примірників, приймає часто проамериканський, антисовєтський курс у міжнародних питаннях і виступає у своїх передових статтях відкрито проти марксизму-ленінізму і тоталітаризму.

Газета „Ля Пренса“, яка колись була провідним голосом протесту проти режиму Сомози, вже від довгого часу є джерелом подрагування сучасного режиму, друкуючи скарги і нарікання промисловців та опозиційних політичних груп. Газета, яка виходить тиражем понад 70,000 примірників, приймає часто проамериканський, антисовєтський курс у міжнародних питаннях і виступає у своїх передових статтях відкрито проти марксизму-ленінізму і тоталітаризму.

У світі

ЯК ПЕРЕДАЮТЬ ЗАХІДНІ кореспонденти з Москви, колишній заступник головного редактора московської газети „Правда“ 58-літній Борис Стукалін був назначений шефом партійної пропаганди у відділі пропаганди при ЦК КПСС. Місце Стукаліна зайняв Борис Пастухов, дотеперішній провідник комсомолу. Ці зміни є першими більшими змінами в середній ланці партійного керівництва після смерті Леоніда Брежнєва.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Ізраїля Ішак Шамір вилетів у неділю, 12-го грудня, у 12-денну подорож до Аргентини і Уругваю. Він є вже другим міністром ізраїльського уряду, що відвідує Латинську Америку цього місяця. Шамір буде вести переговори і можливо підпише договір про технічну і культурну співпрацю між Ізраїлем і цими двома країнами.

ПРОПОЗИЦІЯ ЗСА ПОКІНЧИТИ із зволіканням виводу чужинських військ з Лівану була прийнята Арієлем Шароном і названа „розумним рішенням“ у справі продовження переговорів. Американські офіційні особи заявили, що планують вислати на Близький Схід двох американських представників, щоб вони були посередниками у переговорах між Ізраїлем і Ліваном та іздили між Єрусалимом і Бейрутом, щоб уникнути безпосередніх ізраїльсько-ліванських контактів.

ЛЄХ ВАЛЕНСА, ЛІДЕР забороненої вільної профспілки „Солідарність“, у листі до шефа військової хунти ген. Войцеха Ярузельського, вимагає узаконити „Солідарність“ та проголосити амністію всім інтернованим. Ці два кроки могли б стати основою примирення в польському суспільстві. „Глибоку і довготривалу кризу можна подолати передусім зусиллями всього суспільства“, — заявив Валенса. „Я готовий взяти участь у досягненні цієї мети“.

ОФІЦІЙНІ ПРЕДСТАВНИКИ Західної Німеччини заявили, що участь болгарів у спробах вбити Папу Івана Павла II 13-го травня 1981 року викликає зростаючий тривогу про можливу болгарську участь у підбурюючій діяльності в Західній Європі, включаючи контрабанду наркотиків і тероризм. Високі представники міністерства внутрішніх справ Західної Німеччини заявили про необхідність глибшого і серйознішого розслідування цієї справи.

ЗАСТУПНИК ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА Ізраїля Дейвід Леві заявив, що „масивна програма розбудови“ відбувається в ізраїльських поселеннях на територіях західного берега Йордану. В інтерв'ю ізраїльського радіо міністер повідомив, що „незабаром будуть побудовані нові поселення, але тільки під наглядом міністерської комісії для справ поселення“.

СВОБОДА

TRADEMARK SVOBODA

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8984) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Одноставне становище Заходу

Американський секретар оборони Каспар Вайнбергер в минулому тижні був учасником конференції міністрів оборони (військових справ) 15-ти членських країн Північно-Атлантичного блоку у Брюсселі НАТО). Повернувшись до Вашингтону, негайно почав заходитися, щоб провалений у Палаті Репрезентантів проект збагачення американського арсеналу зброї ракетного типу МХ остаточно не був погребаний. Зате зараз же відлетів до Європи державний секретар Джордж Шульц на конференцію міністрів закордонних справ всіх країн НАТО, до Бонну, а звідти до Голландії, Риму, Парижу, Мадриду і Лондону. В обох випадках йдеться про те саме: про устояння з'єднаного і згармонізованого фронту Заходу у найважливіших справах політики і оборони.

Закордонну політику диктує в першу чергу географія і характер сусідів. Але всі речі роблять люди — змінюються люди, змінюється кон'юнктура і змінюється тон, що його вживають давні і нові люди. Ми є свідками зміни людей на керівних становищах по обох сторонах Західної завіси: в Советському Союзі після Леоніда Брежнєва прийшов Юрій Андропов і советська та диктована Кремлем прокомуністична пропаганда почала представляти вчорашнього голову КГБ, як ніби примирливого інтелектуала, який прагне звороту до детанту. І в З'єднаних Штатах Америки на місце Александра Гейга, який був державним секретарем 17 місяців, прийшов Джордж Шульц і змінив тон, змінює методи діяння. А. Гейг користувався великою повагою своєю позицією чотирирічного генерала, колишнього шефа персоналу Білого Дому в найкритичніший період урядування Річарда Ніксона, недавнього головного командира збройних сил НАТО. Він мав за собою ще й авторитет найбільшої індивідуальності в Уряді Рональда Регена і такого знавця міжнародних відносин, яким не міг бути Реген, колишній двократний губернатор стеату Каліфорнії. Але Гейг — як швидко виявилося — був забагато генералом і замало дипломатом. Він не був людиною, яка вміє пристосовуватися до відносин і гармонійно співпрацювати з найближчим оточенням Президента, з людьми, які мають частіший і легший доступ до Президента, як мав їх він.

Після резигнації Гейга Шульц зразу ж виявив іншу методику праці. Він не має амбіцій бути архітектором закордонної політики зі своєю авторською вивіскою. Він раз-у-раз підкреслює, що закордонну політику веде президент Реген, а він є її виконавцем. Зате закуслює, зручною насправді, "тихою дипломатією" впливає на Президента: за твердженням найавторитетніших американських коментаторів — проголошення Регеном 1-го вересня ц.р. план замирення на Близькому Сході — це план Джорджа Шульца, узгоджений спершу з двома його найближчими співробітниками: дорадником Президента для справ крайової безпеки Вілліамом Клерком і секретарем оборони Каспаром Вайнбергом, які, мовляв, творять гармонійне "тріо", що пов'язує Державний департамент з Білим Домом.

Теперішня подорож Шульца до Європи — перша за його урядування, якщо не рахувати 24-годинного перебування у столиці Канади Оттаві. Шульц не вагався засягати поради у такого досвідченого свого попередника, як Генрі Кіссінджер, особливо у справах Близького Сходу і взаємин з Пекіном. Шульцові приписують успіх приєднання для Америки поміркованих арабських держав, що автоматично направило зв'язки зі Західною Європою. Ізраїльський прем'єр Менахем Бегін відкинув мировий план Регена-Шульца, але мусить рахуватися з фактом, що Ізраїль таки не може дозволити собі на міжнародну ізоляцію і що Шульц, при всій своїй ніби гнучкості вміє бути твердим і неподатливим, коли йдеться про принципи — у даному випадку про принцип добрих взаємин з поміркованим арабським світом із такими його лідерами, як єгипетський президент Мубарак, марокканський король Гассан, іорданський король Гусейн і наступники савдійсько-арабського короля Сауда.

Засаднича політика супроти Советського Союзу залишається та сама, особливо, коли прем'єром Великобританії є Маргарет Тачер і коли в Західній Німеччині впає соціалістичний уряд Гельмута Шмідта. Шульцові приписують заслугу, що він довів до відпруження відносин між ЗСА і країнами НАТО з приводу гострої опозиції Регена проти імпорту європейським Заходом советського природного газу. Кажуть, що Шульц, який не любить різких висловів, вміє вжити їх, коли треба. Під час його відвідин в Оттаві 25-го жовтня ц.р., один канадський журналіст дозволив собі критикувати політику Америки. Джордж Шульц відповів йому: "Ми не вчимо вас, як ви маєте керувати своєю країною, то не вчіть нас, як ми маємо вести нашу політику". Всі знаки на землі і небі вказують, що буде відбудований єдиний суцільний західний фронт у всіх найважливіших проблемах світу.

Ні один з шефів безпеки у Советському Союзі не дочекався такої пошести, щоб його було обрано фактичним шефом держави, тобто генералом советської комуністичної партії. Ні Дзержинський, ні Ягода, ні Єжов нікого іншого, що очолював ЧеКа, ГПУ, НКВД, а тепер КГБ до таких висот не дійшли. Правда, Андропова чомусь не вибрали головою Президії Верховної Ради СРСР, але ж це становило лише репрезентативне, а фактично влада зосереджена в руках генерального секретаря комуністичної партії.

На похорон Брежнєва поспішили високі достойники держав західного світу. Брежнєв у своїй діяльності далеко не був "миролюбцем". Згадати б хоч два останні його злочини — Афганістан і Польщу — і цього вистачить. Ну, але держави західного світу утримують дипломатичні зв'язки з СРСР, донедавна говорили про "мирне співжиття" і навіть наближення до СРСР, а тому, може, західні держави вважали за потрібне з цілою куртуазією поставитися до смерті людини, яка довгими роками стояла на чолі імперії Советського Союзу, хоч для представників поновлених народів, для яких Брежнєв оправдав заслужені собі на ім'я ката, така куртузія напевно досить болісно відчувалася. Тим більше, що представники Заходу іхали на похорон Брежнєва вже після того, як стало відомим, що наступником Брежнєва блискуче швидко

М. Платковський

ЧИ НОВА ЕРА ДЕТАНТУ?

став донедавній шеф КГБ, тої інституції, на сумлінні якої є сотні тисяч жертв, як в межах самого советського блоку, так і поза ним, в цілому майже світі.

Справа наступництва по Брежнєву, очевидно, підготовлялася задовго до його смерті, бо стан здоров'я цього 75-літнього комуністичного лідера уже давно був недобрим. Чому, власне, Андропов, що 15 літ перебував на чолі КГБ, став наступником Брежнєва? Чи він накинув свою особу іншим лідерам у Кремлі, які боялися виступити проти того, який, ясна річ, і далі має підтримку всесильного КГБ? Швидше можна припускати, що Андропов не мав жадних заперечень з боку кремлівських можновладців. Зовнішні труднощі Москви (неуспіх в Афганістані, польський спротив, нова рішення політика ЗСА проти СРСР і рішення НАТО в справі дозброєння) і такі ж внутрішні труднощі (економічна криза, ідеологічне банкрутство комунізму і зростаючий спротив серед неросійських народів) промовляли за тим, що після Брежнєва мусить прийти "сильна" людина, яка твердою рукою зуміє впоратися із якимись можливими ускладненнями в середині СРСР. Не важко, мовляв, на якісь вимоги, протести чи заворушення, бо недавній шеф КГБ зуміє розтрощити всякі прояви спроти-

ву. Та яка буде зовнішня політика Москви під керівництвом нового вождя? Тут починаються здогадки, найрізномірніші міркування, які часом заперечують себе взаємно. Одні твердять, що в зовнішній політиці Кремля нічого не зміниться. Інші вважають, що буде ще гірше. Ще інші, не зважаючи на це, що до цього часу агресивна політика Москви була якщо не керована Андроповим, як шефом КГБ, то в кожному разі відбувалася за його активною участю, — ці інші вважають, що якраз тепер настає момент для "лібералізації" зовнішньої політики Советського Союзу і що виникають можливості до різних домовленостей з СРСР, насамперед в справі всебічного роззброєння як Сходу, так і Заходу.

Вже чується голоси, що Андропов є, власне, лібералом, що він використає свій прихід для того, щоб піти назустріч Заходові, що, врешті, його змушують тяжкі обставини, в яких опинився СРСР, піти на поступки супроти Заходу, головню супроти ЗСА. Деякі висловлення Андропова про те, що Москва готова, мовляв, провадити миролюбну політику, залякно поширіло преса західного світу. В ЗСА різні політики також говорять про нові перспективи взаємовідносин Захід-Схід і ніхто інший, як новий західнонімецький канцлер

(Закінчення на стор. 3)

Анатоль Камінський

ВАЖЛИВА ПОЯВА НА ПОЛІТОЛОГІЧНОМУ ОВИДІ

Петро Балеї, *Обезвласнене суспільство, Марксизм: утопія в теорії і терор у практиці*, Видання Українського культурного осередку в Лос-Анжелесі, 1981 р. стор. 686.

Європи в тому, що російські марксиста аж надто невеличкий трималися Марксизм, використовуючи тільки свободу в мериторичних питаннях даного часу і місця під умовою, що ритуальна формалістика теорії та діалектики буде збережена в ім'я "загальної комуні" (стор. 453).

У тому відношенні Балеї йде у розріз з найменше з двома головними советологічними напрямками, з яких один кладе наголос на російський національний зміст советського комунізму, а другий, опираючись на основному на "ранній" писання Маркса і Енгельса чи т.зв. "ортодоксальний" марксизм, вбачає в Ленінові і Сталінові, а головню в Сталінові, заперечення і звиродіння "справжнього" марксизму. З цього погляду Балеї близько перегукється із Лешком Коляковським, який, наприклад, в 1977 році писав теж про "Марксистські коріння сталінізму" у збірній праці "Сталінізм", під редакцією Роберта С. Такера, як теж заступає таку думку і у сво-

їх інших працях. Балеї, очевидно, не відкидає зовсім, національних навіслювань в окремих комуністичних системах, але для нього не вони вирішальні, а певні ідеологічно-структуральні корінні питоменності і самоствердні елементи, притаманні лише марксизмові, які і складаються на специфічну сутність стосовної системи, де ця система себе б не утверджувала. Дискусуючи з К. Кононенком про аграрну політику Советського Союзу, Балеї, наприклад, признає, що "очевидно, кожний нарід, кожна раса мають свої питоменності, які впливають і ускладнюють різні форми втілювання основних ідей; і марксизм в інших умовах, застосований навіть з ленінською послідовністю, прибере інші риси і проявиться іншою формалістичною в марксистських інституціях олігархного насилья, ніж це мало місце в Росії чи на Кубі, але основні і суттєві дезидерати марксизму будуть спільні всім народам і всім суспільствам, будь вони це патріархально-пасторальні чи

(Закінчення на стор. 3)

Святослав Караванський

Автор, читачі, видавець

Читачка: Із зацікавленням прочитала "Гумористичний Самвидав". І ще раз — повні шляхетних почувань поезії із збірки "Сутинка з тайфуном". Завжди зі зацікавленням читаю в "Свободі" "Дружню бесіду" (Світлана Кузьменко).

Автор: Дякую за щирість. Але не всі мої читачі згодні з вами. Ось, наприклад, що мені пише один читач: "Якщо ви думаєте, що ваші книжки розходяться, що читачі ними захоплені — то ви найкращий чоловік. Вони розходяться не з огляду на їхню якість, а тому, що політичні партії видавали, розпихають і накидають їх людям, використовуючи той факт, що ви бувший політичний в'язень і до цих партій пристали".

Читачка: Пробачте, то тепер партіяна людина? Автор: Це відомо тільки авторові листа. Збісність фантазувати рік добра, але коли вона служить емоціям (і то не завжди позитивним), то добра річ обертається на свою протилежність. Але менше з тим. Читаймо далі. "Самі ваші заголовки книжок неспокійні, а то й примітивні. Мова теж не найкраща... Майте клопіт з ритмом, часто навіть не відчувачи того, то знову скорочуючи й замінюючи слова, напр.: "найсвятіший" замість "найсвятіший")".

Читачка: Дозвольте мені не згодитися з вашим оponentом, зачитувавши із Шевченка:

Не ви прокляті... а геть-мани,
Усобики, ахлі погані!!
Простіть, високі, мені!
Високі! І голубі!!
Найкращі в світі! Найсвятіші!!

Сон (Гори мої високі!) Автор: Дуже дякую за цитату. Українська мова багата не тільки своїми формами, а ще широкою гаммою варіантів. Форми "найперший", "найостанній", "найближчий", "найгострий" живуть у живій мові та діалектах. А форма "найперший" навіть в літературній мові. Знання цих форм дає письменникові нагоду вживати їх, органічно влітаючи у свій текст. Найширше поле життя такої лексики — поезія. Ваш приклад із Шевченка — найкращий то-

ТРАДИЦІЙНА ПРАКТИКА в Америці платити всім професорам університетів і коледжів приблизно таку саму платню тепер зазнала змін. Через агресивну конкуренцію з боку приватного сектора, з індустрії та через переменування добрих викладачів з однієї вищої школи до іншої, більше і більше інституцій вищої освіти знаходять шляхи приваблювати високими платнями затримувати в себе тих професорів, на яких є збільшені такі високі попоти. Особливо ціняться під цю пору спеціалісти-викладачі з таких ділянок, як компютерні науки, інженерія та деякі бізнесові дисципліни.

НАДЗВИЧАЙНО ПРИВАБЛИВОМУ І РОЗКІШНОМУ життю військових установ Франції, здається, приходить кінець. На протязі останніх 20-ох років французька армія мала все, що вона хотіла. Тепер це скінчиться. Французький уряд підготує законопроект скорочення видатків на військові цілі, а разом з тим пройде значна реорганізація армії.

банку скільма, купив фарму... Ото з неї й сини його збудували освіту. Один — інженер-хімік, а другий — архітект...

Ось так то... Одні переходять через канадську фабрику й чекає їх фарма. А інші — навапи. Антін-славів і Надя-лікар югославських шпиталів — починали з тотюнової пляншати. За сезон заробили 500 доларів, а потім почали виборювати собі професійні права. Другий лікар, наш знайомий, також мусив починати канадське життя з того, що послали вантажником на залізницю...

Ось так то... Скрізь є світла й тіні. А кінець-кінець: "Ще ніколи нам так добре не жилося, як тепері!"

3

Але вузловий центр сув'язі осель цього великого, "онтаріо-села", корона, — все таки, "Ватра". Це тут збігаються зв'язки торонтян і місцевих мешканців цього розлогого "села".

Що таке "Ватра"? Напалучний характеризував "Ватру" один її гість, диригент і радіокоментатор з Дітройту, Курило Цепенда.

— Тут не лише смачно годують, — сказав він якось у припливі розчулення, — не лише спочиває душа від міського напруження-гамору. Не лише оточують нас чарівні красиві, куди не гляне око... Є ще щось, що приваблює нас. Що ж це? — А ось! Я за багато років, нарешті, досита наговорився! Тут зустрів я своїх шкільних товаришів, що їх не бачив може сорок років. Тут побачив я шкільну товаришку, оцю нашу пані Марусю, — таку саму гарну, як і колись була... Тут я можу обудити всі наші внутрішньоукраїнські й міжнародні проблеми з розумними людьми... Але й наговорився я, як ніколи! Шістьдесят годин підряд говорив, як язик сплун! Дякую ж тобі, Марусю, що ти нам влаштувала такий гарний відпочинок!

Хіба ж не видно з цієї промови, що "Ватра" — це широкопопулярний резорт? Сюди приїжджають на відпочинок гості з Торонто та й ближчих міст Америки. Крім того, "Ватра" оперує не лише у літньому сезоні, а й у зимовий рік. Це дуже потрібна інституція, не тільки для українців.

(Продовження буде)

Докія Гуменна

СКІЛЬКИ ЗАГЛЯДИТЬ ОКО

(Онтарійські краєвиди)

II.

Якщо ви думаєте, що ця фарма-книзозбірка-музей утікла з Торонто і якимсь чудом опинилася серед онтарійських прерій лише одна-єдина, то помиляється. Є тут, у близькому й далшому суспільстві, ще й інші "втікачі з Торонто", із більшим чи меншим нахилом до "немиського способу життя": чи то буде садівництво, чи рибальство, чи домобудівництво. Є тут і Нагніти, і Соколики, і Рувенські... Одні приїждять лише на літо, а інші живуть цілий рік. З тією тільки різницею, що в сусідів усе приєпруено, підтримано, а в Протон-хуторі все росте буйно-своєвільно.

Найближчий же сусід, оцей через дорогу, зветься Стойко. Українець. Фарму його видно здалека, он корови пасуться, то — його. Та здалека видно не так саму фарму, як височенну вежу, поверхів на п'ять, із червоном світлом на самому вершку. Вежею я називаю цю "голку" тому, що не знаю, як інакше назвати. Це — тонка конструкція, однакова знизу доверху, ажурний стовп із шалами. Антін каже, що часом можна самото Стойку побачити на самому вершку цієї конструкції. — Як це можливо? Як сама ця "вежа" тримається і не перевернеться? — А дуже просто. Вона прикріплена до землі сталевими тросами, таким тонкими, що їх і не помітиш. — Але нащо фермерові така коштовна конструкція? — Як то нащо? Сусід Стойко хоче мати в себе надачу й приймальню радіостанцію. Він радіомеханік. Хоті йому заборонити? І так ця "вежа" домінує над усім околиком. Близько такої нема. І червоне світло на вершку — добрий орієнтир, як вертаси додому поночі. Воно конкурує із зірками, із сателітами, що гуляють вночі по небі, як воно

засвітиться мільярдами зір...

Оце, значить така онтарійська прерія? Ні це зовсім не прерія, а розкидане на безмежних просторах село. Кожна хата відділена від іншої сотнями акрів масного чорнозему, лісу, озерець, неораних лугів, де випасаються отари... Ось сам Антін із Надею посідають сто акрів — трохи поля, трохи лісу. Починається ліс раз за річкою і простягається десь далеко. Господар признається, що за ці роки й сам він не дійшов ні разу до кінця своєї посілости.

А як би то хотілося у тому лісі побродити, скільки там принад причаїлося, — гриби, ожина, може й чорниця? Та ба!... Не доступишся. Була колись бетонова гребля через річку, а тепер вона розвалена. Ця капосна мала річка Сагін, — що вона виробляє весною! Як вона розбухає могутніми водами! Вода доходить аж до столу, несе за собою цілі дерева, розпалює найміцніший бетон. Отака мала річка! Торік ми з Ганею якось ще могли кладкою перейти на той бік, — то тепер вода цю кладку забрала. Ох, і назбирили ж ми тоді черемхи, аж тепер весело згадати! Правда, треба взуватися в чоботи, бо в лісі зарослі бур'яну майже непрохідні...

(Цей відступ про ліс-черемху потрібен тут, щоб показати справжню дичавину й стихійність цього "села" що я його переназвала з "прерії". Але ж іще не закінчила розповідь про сусідів. То ж...)

Ще більший землевласник у цьому "селі" ніж Антін, сусід Зубко, уламок злочинних колективізацій та "ліквідації курукула, як класи". Він одружений із уламком "розв'язання національного питання", німкеню з-над Волги, що добре говорить по-українськи. Цей господар міг би орудувати на власних 200 акрах онтарійських прерій, якби... молодший. А тим часом на неораних випасах аж червоно від сунічок, і надволянка німкеня варить із них божественне пиво. Я куштувала!

Другий сусід, куди ми також заїхали були, подивитися на хату й город, — ближній земляк Микола Левицький. Цей має ще більше акрів, мабуть 300. Давніше сам випасав худобу, а тепер винаймає луги й ліс іншим. Яблука — істинні, добрі — ніхто на його посілости не збирає, вони падають, їх корови їдять... І цей сусід перейшов через війну, німецький полон та інші таралати. Вирвався, попав до Канади, на фабриці заробив скільки грошей, починав

СОЮЗОВЦІ! ЦЬОГОРІЧНА ОСІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ ПРИНЕСЛА ДОСІ 450 ЧЛЕНІВ. ЩЕ БРАКУЄ 550 ЧЛЕНІВ ДЛЯ ВИКОНАННЯ НАШОЇ МЕТИ, А САМЕ ЗДОБУТТЯ 1,000 ЧЛЕНІВ. ТОМУ ДОКЛАДІТЬ УСІХ ЗУСИЛЬ ДЛЯ ДОПОВНЕННЯ ЦЬОГО ЧИСЛА, ЩОБ З ПОВНИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИТИ ЦЕЙ КОНВЕНЦІЙНИЙ РІК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Валентин Мороз

отримав докторат

У неділю, 14-го листопада цього року Валентин Мороз отримав звання доктора філософії із спеціалізації в історії Східної Європи в Українському Вільному Університеті у Мюнхені. Керував промоцією відомий професор Сорбонни Аркадій Жуковський.

Тема докторату „Етнонім Україна — на матеріалах дум та історичних пісень“ задала В. Мороза ще в тюремних роках. Але все написане за гратами залишилося там, у Москві. На Заході довелося все починати наново.

Закінчивши у 1959 році Львівський університет з дипломною працею (аналог західної „магістерки“) В. Мороз написав докторську тезу, склав так звані кандидатські іспити, але здобути бажане звання не встиг — спочатку через адміністративні переслідування, а потім через арешт. Після виходу на волю В. Мороз отримав у 1979 році

Валентин Мороз

почесний докторат у стейтовому коледжі в Джерзі Сіті.

І ось тепер, нарешті — традиційне „Гадесамус ігітур“ і численна публіка, зібрана в залі УВУ могла привітати цього не зовсім звичайного докторанта, який, крім нормальних університетських студій, пройшов ще довгі університетські нескінченні тюремні коридори.

Чи нова...

(Продовження зі стор. 2-й)

протяз якоїсь невідомої кількості найближчих років. З якими кінцевими результатами? Якщо Москві потрібна саме тепер ота знаменита „передішка“, то після того, як під час цієї „передішки“ СССР „потрапить“ перебороти свої внутрішні і зовнішні труднощі, розпочнеться знову агресивна політика Советського Союзу з незмінною метою захоплення влади в цілому світі. Чи це значить, що Андропова пошастить знову обдурити Захід, щоб він таки продав отой мотузок, на якому його „повісить“ комуністична Москва?

Звичайно, не можна занадто упрощувати політику Заходу. Америка, а головним її європейські союзники, прагнуть уникнути війни. А тому вважають, мабуть, за потрібне використовувати кожну нагоду, щоб шляхом „співіснування“, переговорів і навіть наближенням з СССР (що потагає за собою торгівлю і все з цим зв'язане) забезпечити уникнення війни. Якщо Захід, в першу

чергу Америка, піде тепер на якісь домовлення з Москвою, але одночасно затримає свою поставу недовіря до „миролюбних“ заяв Кремля і буде „далі стосувати засоби забезпечення себе від майбутніх агресивних дій Москви (а таке є, як видається, наставлення Уряду президента Регана), то таку поставу можна зрозуміти, хоч вона і зустрічається зі зрозумілим нехваленням з боку поневоленого Московського народу. Якщо ж Захід повірить у ширість миролюбності Москви, як це було на протязі яких останніх 20-ти років, тоді Захід втратить останню шансу успішно оборонити само себе від підступних плянів Москви. А ця шанса — це, власне, оте трудне становище, в якому тепер під багатьма поглядами опинилася комуністична імперія СССР.

Щодо поневоленого Московського народу, то вони хіба вже нічого не мають до витрачання. Їхнє становище таке

тяжке, що тяжчого вже хіба бути не може. Якщо їх (поневолені народи) і тепер покине напризволяще Захід за ціну сумнівного і небезпечного детанту, то цим Захід підкопе не тільки боротьбу поневоленних народів, але і свою власну майбутність.

Доречі, існують позначки, що і серед поневоленних народів, зокрема в Україні, Москва розпочне знову чергову „відлигу“, щоб показати

ти зовнішньому світові, що от і в СССР приходять якісь зміни. А тому ми можемо очікувати новий тиск з Москви на українство у вільному світі. Чи не розпочнуться знову „зустрічі“, культурні обміни і подібні підступні заходи, як то було в 60-х роках? Та цим разом хіба не буде таких поважних українських кін, які б пішли на цю нову хитрість Москви, якщо до цього справді дійде...

Важлива поява...

(Продовження зі стор. 2)

самозаперечення „наукових теорій марксизму“, доводячи водночас, що „знання справжнього марксизму не в його ідеології, але у використанні цієї ідеології стосовно до наявних умов стратегією в практичній політичній дії...“ (стор. 65). Він дає розгортуючу критику теоретичних і практичних основ марксизму, підкреслюючи теж реакційність і закоржавість його ідеологічної матерії на самих початках її застосування, бо, каже він, „надзвичайно швидко виплекав марксизм свою власну застосовність не лише в догмі і обряді, але й в ультравізіторській практиці, і все те якимсь чудом переплели з православ'я в соціалізм“ у випадку Росії.

Балей дискутує не лише з класиками марксизму, їхніми прихильниками і послідовниками. Він наводить теж широкі цитати з писань різноманітних його критиків, що їх він не лише аналізує, і коментує, але й збагачує своїми власними розважаннями і висновками та оригінальними підсумками. Багатства зібраного, проаналізованого і інтерпретованого матеріалу є насправді безмірні і включають серйозних авторів західноєвропейського, американського і східного світу. Доволі місія автор посвятив теж дискусії і полеміці з українськими авторами, такими, як В.Голубничий, К. Кононенко, І. Майстренко і інші. Сьогодні ж на окрему увагу заслуговує особливого розділу про „Критерії національної політики в марк-

сизмі“ (стор. 481-547). У всіх відношеннях автор доводить, що теоретична і практична цілеспрямованість марксизму будь-яких відтінків веде неухильно до утворення беззаставного суспільства, суттю якого є позбавлення громадянина матеріальної незалежності. А тільки єдина матеріальна незалежність в стані гарантувати політичну і громадську права людини. Бо, — як він вірно стверджує на самому початку, — „економічна незалежність цивільного сектора від державного і муніципального урядів — це фундаментальна база вольностей громадянина і громадських інституцій демократично-ліберального суспільства...“ (стор. 36-37).

Ваговитість і кількість матеріалу у праці Балей така велика, що для її оцінки можна б писати цілу дисертацію, а принаймні обширніший есей. На щастя, щоб не сказати майже пустельному полі нашої стосовної політологічної науки і публіцистики, книга Балей є дійсно незвичайною появою. І тому тим більше, вона заслуговує на помітне місце в підручній бібліотеці не лише дослідника і студента марксизму-ленінізму, але й кожного політичного діяча, журналіста й активіста, теж і тоді, якщо хтось і не в усьому погоджується з автором. Головне, щоб його книга зайняла видне місце на полиці нашої бібліотеки не перед, але після її основного прочитання... Про книгу „Обеззаставлене суспільство“ зокрема мусів би не тільки знати, але повинен би із нею познайомитися читач в Україні.

В СЬОМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого й Невіджалуваного МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСА, БРАТА І ВУЙКА

бл. п.
Д-ра ОЛЕКСАНДРА САНОЦЬКОГО

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в суботу, 18-го грудня 1982 р., о год. 9-й ранку в церкві св. Духа в Н. Брукліні, Н. Й.
Про молитви в цей день за спокій душі Покійного просять:

ДРУЖИНА, ДІТИ І ВУНКИ
І СЕСТРА з Родиною

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого й Незабутнього МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСА І БРАТА

бл. п.
ЕВГЕНА КОЛОДІЯ

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ

в суботу, 18-го грудня 1982 р., о год. 8:30 ранку, в церкві св. Ів. Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.;
в неділю, 19-го грудня 1982 р., о год. 12-й дня в українській католицькій церкві св. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж.;

в Ньюберрі, С. Каролайна;
і в українській католицькій церкві Успення Пресвятої Богородиці у Фінікс, Арізона.
Про молитви за спокій душі Покійного просить —
дружина — ІРЕНА з Родиною

Для 3-го грудня 1982 року, по короткій і тяжкій недугі відійшла від нас у Вічність наша Найдорожча МАМА, ДРУЖИНА І ДОНЬКА

бл. п.
ІРЕНА ГРУБЯК з ПОНЯТИШИНІХ

проживши 54 літ.
ПОХОРОН відбудеться 6-го грудня 1982 року з похоронного заведення Олфі Слоту на цвинтар Mt. Calvary в Баффало, Нью Йорк.

Остала тяжким горем прибитих:
РОМУ — доньку
ДАНИЛА — сина
МИХАЙЛА — мужа
ІВАНУ ПОНЯТИШИН — маму

В смутку повідомляємо, що 11-го грудня 1982 року, з волі Всевишнього відійшла у Вічність по короткій і важкій недугі наша Незабутня й Невіджалувана ПОДРУГА

бл. п.
КАТЕРИНА ФЕСЬО з дому СЛОБОДЯК

Опечаленій Родині складаємо наші щирі, глибокі співчуття.

Управа Українського Народного Дому
і Управа 16-го Відділу ООЧСУ в Байоні, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 10-го грудня 1982 року упокоїлась в Бозі на 89-му році життя

бл. п.
ОЛЬГА КОЗАЧИНСЬКА з дому ГЛУШКО

ПОХОРОН у вівторок, 14-го грудня 1982 року, о год. 9-й ранку, ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в українській православної церкві св. Трійці, 99 York Street, Бріджпорт, Конн., після Служби Божої на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Брук, Н. Дж.

В глибокому смутку:
син — ВОЛОДИМИР
дочка — НІНА ВІНОКУРСЬКА з чоловіком, дітьми і внучкою та ближча і дальша Родина в Україні

ОМУА

Об'єднання Мистців України в Америці та Українська Вільна Академія Наук (УВАН) у США запрошують Громадянство на

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН

„ТРИ ПОКОЛІННЯ“
(БАТЬКО, СИН І ПРАВНУК)

ПЕТРО ХОЛОДНИЙ, ст.
ПЕТРО ХОЛОДНИЙ, мол.
АНДРІЙ ХАРИНА

в неділю, 19-го грудня 1982 р., о год. 1-й дня, в Галерії ОМУА, 136 Друга Авеню в Нью Йорку, Нью Йорк.

Виставка буде відкрита в будні від 8-8-ої веч., в суботу і неділю від 1-ої до 8-ої веч. і триватиме до неділі, 25-го грудня 1982 року, включно.

В 50-ЛІТТЯ
ЖАХЛИВОЇ ТРАГЕДІЇ
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДУ

СПИСОК ч. 9/82

По жертви на спеціальний проект ФКУ: підготовку та публікацію наукових праць про трагічний, штучно створений Московою Голод в Україні 1933 року.

\$3,589.45 — Сестрицтво св. Анни при Соборі св. Володимира, Парма, Огайо.

По \$2,000 — Сестрицтво св. Ольги при Соборі св. Володимира, Парма, Огайо, Лідія і Петро Яців.

\$500 — Ярослав Цюк.

\$400 — Д-р Лідія Куриляк.

По \$250 — Д-р Борис Де Белігост Яотоцький, Євгенія Кохан.

По \$100 — Олександр і Марія Адамович, Антін і Катерина Бабенки, Олекс і Марія Карнаух, Аліна Карпенко, Доріа Лиско, Ірена і Віктор Лютин, Уляна Лютя, Василь Сивенський, Олександр Стоба, Карло Штанько.

\$55 — Микола Босій.

По \$50 — Д-р Галина Андрієвська, Віктор Бабенко, Гнат і Наталія Бойки, Віра і Євген Гринишин з родиною, Микола і Ніна Жилаські, д-р Іван і Марія Кіндрат, С. Т. Кравець, Анастасія і Валентина Макогон, Іван і Марія Пасічники, Наталія Садовська, Софія і Василь Семанюк, Данило Степаненко, Надія і Миколас Трояни, УККА — Кентон, ОГ, Іван Фінковат.

По \$30 — Владислав Нащанський, А. Хомик, Василь Коцюрба.

По \$25 — Юліан і Оксана Бачинські, о. Степан Ганкевич, Петро Гудзовський, Степан Домач, Андрій Коваленко, о. Михайло Михайлюк, Богдан Панасюк, Володимир Пацула, Петро Сокол, Онуфер Цюняк.

По \$20 — Володимир Бабілюк, п. Барнай, Іван Бик, Наталія Бляшків, П. Г. Галат, Стефан Гудз, Марія Дюпінка, Надія Іванчук, Марія Коваленко, Іван Коваль, Анна Наточа, Андрій Процик, Петро Сахаревич, Віра Середа, Василь Содук, Ярослав Сохоцький, Дора Трипняк, п. Турчик, Василь Фридрак.

По \$10 — Петро Бабич, Михайло Бурій, Марія Бурій, О. Гордиська, Іван Демчишин, Володимир і Тамара Денисенки, Іван Іванюцький, Петро Максим, Михайло Мельник, Анна Пегор, Микола Смитанюк, Павло Сулим, Ірена Хрін, Анастасія Яско.

І 7 менших пожертв на суму — \$32.

Продовження звідомлень про жертви друкуватиметься в наступних списках. Щиро дякуємо!

Ввічливо просимо грошові датки слати на адресу:

UKRAINIAN STUDIES FUND

Harvard University

1583 Massachusetts Avenue • Cambridge, Mass. 02138

ПОМОЖІТЬ
УКРАЇНСЬКІЙ
НАУЦІ
ПОЖЕРТВОЮ
НА УКРАЇНСЬКИЙ
ГАРВАРД.
UKRAINIAN STUDIES FUND
1583 Massachusetts Avenue
Cambridge, Mass. 02181

В Сороковий день СМЕРТИ

нашого Найдорожчого

МУЖА, ТАТА І ДІДА

бл. п.

ОМЕЛЯНА КАЧМАРСЬКОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в четвер, 16-го грудня 1982 року

в церкві св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й., о год. 8:30 ранку;

в церкві св. Покрови у Барнсборо, Па.

та в українській католицькій церкві в Люрді, Франція.

Просимо Родину та Приятелів разом з нами помолитися за спокій душі нашого Дорогого Мужа і Тата.

Дружина — АННА

Донька — ВІРА з чоловіком

Син — ОСИП КОВАЛЬ з родиною

У глибокому смутку ділимося болісною вісткою з Українською Громадою, Приятелями та Знайомими, що 12-го грудня 1982 року упокоїлась в Бозі, після тяжкої і довгої недуги

бл. п.

ОЛЬГА ГОЛОВКО

народжена 11-го червня 1898 р. в Україні.

ПАНАХИДА — у вівторок, 14-го грудня 1982 у Colonial Funeral Home, 2819 Highland Blvd, Staten Island, N.Y., год. 7-ма веч.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 15-го грудня 1982 р. в год. 10-й ранку в церкві св. Андрія в С. Бавнд Брук, Н. Дж. на цвинтарі св. Андрія.

В глибокому смутку:

донька — ВАЛЯ ГЕЙМУР з чоловіком

КИРИЛОМ

внучка: ОЛЕНА ГЕЙМУР

ЮРКО ГЕЙМУР з дружиною ПЕСЕЮ

ВІКТОР ГЕЙМУР з дружиною

ОКСАНОЮ

МИХАЄЛЬ ГЕЙМУР

та ближча і дальша Родина в Україні

ЗАПРОШЕННЯ

Школа Українознавства Осередку СУМА в Нью Йорку

повідомляє, що

дня 18-го грудня ц. р., в год. 1-й по пол.

в залі Визвольного Фронту, 136, 2-га Авеню, Нью Йорк, Н. Й.

загостить

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

• Небесна канцелярія ВІДКРИТА в п'ятницю, 17-го грудня, від год. 6-ої до 9-ої веч., та в суботу, 18-го, від год. 9-ої ранку до 12-ої дня.
• ЗАПРОШУЄМО МАЛЕНЬКИХ І ДОРОСЛИХ, СВЯТИЙ МИКОЛАЙ ОБДАРУЄ ВСІХ.

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

